

GUIA DOCENT CURS 2020-21

FITXA TÈCNICA DE L'ASSIGNATURA

Dades de l'assignatura	
Nom	Fonaments de Sociologia
Codi	143903 (U. de Deusto) 0000006130 (U. Comillas) FPE101031 (U. Ramon Llull)
Titulació	Grau en Filosofia, Política i Economia
Curso	Primer
Quadrimestre	1r
Crèdits ECTS	6
Caràcter	Formació Bàsica
Universitat	Universitat Comillas, Universitat de Deusto i Universitat Ramon Llull
Horari	Modalitat presencial (U. Deusto): Dimarts de 11:10 a 13:00 Dimecres de 11:10 a 13:00 Modalitat presencial (U. Ramon Llull): Dilluns de 09:00 a 12:00 Divendres de 13:00 a 14:00
Professorat	Maite Aurrekoetxea Casaus (U. Deusto) Jone Goirigolzarri Garaizar (U. Deusto) Francesc Núñez (U. Ramon Llull)
Descriptor	L'assignatura pretén aportar a l'alumnat una visió general de la raó de ser de la sociologia com a ciència: el seu objecte d'estudi, les principals perspectives teòriques i els conceptes fonamentals tractats en la disciplina sociològica.
Modalitat d'impartició	Presencial (U. de Deusto y U. Ramon Llull) No presencial (U Comillas)

Dades del professorat	
Professor modalitat presencial (U. Deusto)	
Nom	Maite Aurrekoetxea Casaus i Jone Goirigolzarri Garaizar
Departament	Trabajo Social y Sociología
Despatx	364 y 319

e-mail	maurreko@deusto.es i jone.goirigolzarri@deusto.es
Telèfon	94 413 90 00 (ext. 2080) 94 413 90 00 (ext. 3077)
Horari de Tutories	Dilluns de 15:30 a 17:00 (prèvia cita)
Professor modalitat no presencial (U. Comillas)	
Nom	Maite Aurrekoetxea Casaus i Jone Goirigolzarri Garaizar
Departament	Trabajo Social y Sociología
Despatx	364 y 319
e-mail	maurreko@deusto.es i jone.goirigolzarri@deusto.es
Telèfon	94 413 90 00 (ext. 2080) y 94 413 90 00 (ext. 3077)
Horari de Tutories	Serà necessari sol·licitar cita prèvia a través de la plataforma; es rebrà resposta en 48 hores.
Professor modalitat presencial (U. Ramon Llull)	
Nom	Francesc Núñez
Departament	Filosofia Pràctica i Humanitats
Despatx	3
e-mail	fnunez@filosofia.url.edu / fnunez@uoc.edu
Telèfon	92 453 43 38
Horari de Tutories	Es pot demanar cita a: fnunez@filosofia.url.edu / fnunez@uoc.edu

DADES ESPECÍFIQUES DE L'ASSIGNATURA

Contextualització de l'assignatura
Aportació al perfil professional de la titulació
La sociologia com a ciència social empírica té com a objecte analitzar i comprendre la relació i interrelació de l'ésser humà en els seus diversos contextos socials. Aquesta assignatura té com a objectiu aportar als estudiants una perspectiva sociològica d'anàlisi de la realitat, com a prisma complementari d'altres disciplines com la filosofia, les ciències polítiques o les econòmiques. Per a això, s'aprofundirà en el quefer de la sociologia com a ciència i en els seus principals enfocaments teòrics i metodològics a través d'autors claus tant clàssics com contemporanis. Així mateix, es treballaran conceptes angulars d'aquesta disciplina que permetin aprofundir en la comprensió del funcionament de la societat.
Prerequisits
No n'hi ha.

Competències - Objectius
Competències de l'assignatura
Bàsiques Generals
CB4 Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat

CG1	Comprendre i utilitzar la terminologia precisa, els recursos idonis i la documentació adequada per a formular raonaments i judicis crítics ben argumentats en cada un dels àmbits disciplinaris del grau
CG 4	Utilitzar de manera eficient les eines metodològiques pròpies de l'àmbit de les ciències socials i humanes per localitzar i interpretar críticament fonts, dades i informació, aplicant-les a les activitats i tasques proposades en els diferents àmbits d'estudi.
Específiques	
CE1	Seleccionar els principis teòrics adequats de les principals teories i enfocaments treballats en el grau per argumentar des de diferents perspectives i donant suport tals arguments en la utilització de metodologies d'anàlisi, paradigmes i conceptes propis de les Ciències Socials i Humanes
CE2	Interrelacionar les diferents teories que intervenen en les disciplines del grau i les proposades (polítiques, econòmiques, sociològiques) que expliquen l'organització de les societats contemporànies.

BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

Continguts – Unitats Temàtiques
UNITAT 1: La sociologia como ciència
Tema 1: La perspectiva sociològica
1.1 La imaginació sociològica 1.2 La sociologia com estudi científic de la vida social 1.3 La investigació sociològica i els seus mètodes
Tema 2: Els orígens de la sociologia
2.1 El context social, polític, econòmic i intel·lectual del sorgiment de la sociologia 2.2 La Sociologia com ciència empírica i positiva: Auguste Comte
UNITAT 2: Els precursors de la sociologia: principals teories sociològiques
Tema 3: Emile Durkheim
3.1 Les regles del mètode sociològic: l'estudi dels fets socials. 3.2 El suïcidi com a fet social 3.3. La divisió del treball social
Tema 4: Max Weber
5.1 Aspectes metodològics de la concepció weberiana de la sociologia 5.2 Les estructures d'autoritat 5.3 La teoria de la racionalització
Tema 5: Karl Marx
4.1 El mètode dialèctic i el materialisme històric 4.2 Les estructures de la societat capitalista
UNITAT 3: Les grans corrents i conceptes sociològics
Tema 6: Perspectiva Sistèmica en Sociologia
6.1 Funcionalisme Sistèmic 6.2 Del Funcionalisme a l'Estructuralisme
Tema 7: Perspectiva Subjectiva en Sociologia

7.1. Del constructivisme a la Interacció

Tema 8: Perspectiva Dual en Sociologia

8.1 Conceptes tractats des de la Perspectiva Dual: Canvi Social, Globalització i Desigualtat Social

METODOLOGIA DOCENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura

La metodologia docent que s'utilitzarà en la impartició de l'assignatura, tant en la modalitat presencial com en la no-presencial, combinarà l'exposició de continguts teòrics, l'estudi personal i elaboració de tasques amb la participació activa de l'alumnat.

Metodologia de la Modalitat Presencial

La metodologia docent que s'utilitzarà en la impartició de la modalitat presencial de l'assignatura es concreta en:

Treball a l'aula:

1. **Classes magistrals.** Les classes magistrals fan referència a l'exposició per part dels professors dels continguts teòrics de l'assignatura, l'orientació de l'estudiant sobre lectures bàsiques i fonts d'informació complementàries i l'establiment de pautes i claus per a la realització de les tasques teoricopràctiques.
2. **Seminaris.** Els seminaris són espais de treball conjunt de l'alumnat on es realitzaran activitats dirigides i sessions de debat sobre la base de treballs prèviament realitzats per l'alumnat o qüestions proposades a l'inici del seminari per les professores. Al llarg dels seminaris els professors donaran resposta als dubtes plantejats pels estudiants. Els temes abordats en aquests seminaris permetran aprofundir en els continguts teòrics treballats en l'assignatura.
3. **Avaluació Continuada.** L'avaluació és una part integrada en el procés d'ensenyament-aprenentatge. En aquesta assignatura es realitzarà una avaluació contínua que combinarà el lliurament i presentació de tasques amb el desenvolupament de proves objectives (escrites) al llarg del semestre. Alhora, els professors donaran feedback dels progressos de l'estudiant. L'incompliment dels terminis de lliurament de les tasques tindrà una penalització en la qualificació final: les tasques lliurades fora de termini tindran una qualificació màxima de 8/10.

Treball o activitats fora de l'aula:

4. **Treball autònom de l'estudiant.** El treball autònom de l'estudiant consisteix, d'una banda, en la **lectura de textos** seleccionats i en l'elaboració d'esquemes, resums, mapes conceptuals, etc. a partir dels mateixos; i per una altra, en la **preparació**

dels treballs individuals, especialment, assaigs, anàlisi de casos i informes, a lliurar i presentar a l'aula / plataforma.

5. **Tutories.** Tots els estudiants tindran la possibilitat de sol·licitar tutories individuals o grupals, prèvia cita, al professor. Aquestes tutories podran estar dirigides a resoldre dubtes tant de contingut com d'elaboració de les tasques.

Metodologia de la Modalitat No presencial

La metodologia docent que s'utilitzarà en la impartició de la modalitat en línia de l'assignatura incideix en la participació activa i dinàmica del conjunt del grup i, per això, s'ha de subratllar el paper fonamental que juga un recurs indispensable: la Plataforma MOODLE.

En l'esmentada Plataforma, AULA VIRTUAL, es trobaran disponibles:

1. **Fòrums:** La participació en el Fòrum serà essencial en la consecució dels objectius de l'assignatura ja que és la millor via per reflexionar de manera conjunta sobre els aspectes teòrics i pràctics dels continguts a treballar. Els Fòrums serviran per estimular l'aprenentatge col·laboratiu, però seran també un espai de seguiment de les tasques, plantejament de dubtes i suggeriments puntuals i informació complementària de les professores. D'aquesta manera, el Fòrum es converteix en la seu principal per preguntar, comentar i resoldre dubtes, en definitiva, la millor manera d'assolir els objectius i assimilar els continguts de l'assignatura. Cal assenyalar que algunes de les tasques estan vinculades a la participació en el Fòrum, per exemple, donant respostes a preguntes plantejades per les professores. Les respostes a aquestes preguntes requeriran d'algun tipus d'elaboració pròpia, original, estructurada i molt argumentada. Han de superar el simple resum dels continguts estudiats durant el bloc.
2. **Desenvolupament:** En aquest espai trobarem elements fonamentals per a la consecució dels objectius de l'assignatura.
 - 2.1. **Vídeos Docent:** desenvolupats per les professores amb la introducció, els continguts teòrics i conceptuals corresponents al tema concret sobre el qual s'està desenvolupant la unitat.
 - 2.2. **Vídeos Pauta:** són aquells vídeos que s'aniran desenvolupant en funció dels dubtes plantejats per l'alumnat sobre el desenvolupament de determinades tasques, exposicions, o prèvies a les proves teòriques.
 - 2.3. **Tasques:** a cada unitat temàtica hi haurà una descripció de cadascuna de les activitats o tasques a realitzar. Disposarà dels materials obligatoris (vídeos, lectures, documentació, enllaços a pàgines web, etc.) i de materials complementaris que amplien la documentació bàsica.
3. **Trobades Virtuals:** La Plataforma MOODLE possibilita la realització de videoconferències, en les quals debatre els continguts de les tasques, els dubtes sobre les tasques i altres aspectes que les professores estableixin com a rellevants

per al millor desenvolupament de l'assignatura. Les dates de les trobades virtuals estaran disponibles a la Plataforma.

4. **Avaluació Contínua:** L'avaluació és una part integrada en el procés d'ensenyament-aprenentatge. En aquesta assignatura es realitzarà una avaluació contínua que combinarà el lliurament i presentació de tasques al llarg del semestre amb el desenvolupament d'una prova objectiva (online) al final del mateix. Les professores donaran feedback dels progressos de l'alumne / a. Les tasques lliurades fora de termini seran qualificades a partir de la data establerta per a la convocatòria ordinària (mes de gener).

RESUMEN HORAS DE TREBALL DE L'ESTUDIANT			
MODALITAT PRESENCIAL (U. Deusto y U. Ramon Llull)			
Treball a l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
Classes teòriques (Exposició de continguts)	Classes pràctiques (Activitats que es desenvoluparan a l'aula)	Elaboració de treballs individuals o grupals	Estudi: preparació de l'avaluació
40	10	60	40
MODALITAT NO PRESENCIAL (U. Deusto)			
Trobades virtuals programades		Treball o activitats autònomes	
Trobades virtuals	Fòrums	Elaboració de treballs individuals o grupals	Estudi: preparació de l'avaluació
10	20	60	60
CRÈDITS ECTS:			6
UNIVERSITAT DE DEUSTO: PRESENCIALITAT ADAPTADA			
Sessions lectives		Treball de l'estudiant	
Virtual	Presencials	Elaboració de treballs individuals o grupals	Estudi: preparació de l'avaluació
14	23	73	40

EVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

MODALITAT PRESENCIAL (U. Deusto y U. Ramon Llull)		
Activitats d'avaluació	CRITERIS	PES
Prova escrita	<ul style="list-style-type: none"> Coneixement de conceptes i autors 	30%

	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitat de relacionar idees i argumentar-les • Exposició clara 	
Tasques	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitat de relacionar idees • Capacitat d'aplicar les perspectives i conceptes teòrics a casos pràctics de manera argumentada i crítica 	40%
Exposició de la tasca final	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitat d'aplicar les perspectives y conceptes teòrics a casos pràctics de manera argumentada y crítica • Utilització de fonts i recursos bibliogràfics • Exposició clara 	20%
Participació	<ul style="list-style-type: none"> • Participació activa • Qualitat de les aportacions 	10%
MODALITAT NO-PRESENCIAL (U. Comillas)		
Activitats d'avaluació	CRITERIS	PES
Prova final*. Es farà per escrit online en la plataforma Moodlerooms o, en cas que no fos possible aquesta modalitat, per via oral online (Skype amb gravació de l'examen)	<ul style="list-style-type: none"> • Coneixement de conceptes i autores • Capacitat de relacionar idees i argumentar-les • Exposició clara 	30%
Tasques	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitat de relacionar idees • Capacitat d'aplicar les perspectives i conceptes teòrics a casos pràctics 	40%

	<i>de manera argumentada y crítica</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Utilització de fonts i recursos bibliogràfics</i> 	
<i>Exposició de la tasca final</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Capacitat d'aplicar les perspectives i conceptes teòrics a casos pràctics de manera argumentada y crítica</i> • <i>Utilització de fonts i recursos bibliogràfics</i> • <i>Exposició clara</i> 	20%
<i>Participació en la plataforma online</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Participació activa</i> • <i>Qualitat de las aportacions</i> 	10%

* Per poder realitzar la prova final tant de la convocatòria ordinària com de l'extraordinària s'han d'haver realitzat la resta de les activitats objecte d'avaluació.

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA (PRESENCIAL/NO PRESENCIAL)

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la convocatòria ordinària, de manera que cal aportar totes les activitats d'avaluació considerades en el curs. Es guardaran les notes de les activitats realitzades, a l'espera que es realitzin les activitats pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris de ponderació que en l'avaluació ordinària.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia Bàsica

- FLECHA, R., GÓMEZ, J., PUIGVERT, L. (2001) *Teoría Sociológica Contemporánea*. Barcelona: Paidós Ibérica.
- GARCÍA, G.V. (2009) *El oficio del sociólogo: la imaginación sociológica*. <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/1568edd9a3620812?projector=1>
- GIDDENS, A. (2010) *Sociología*. 6º edición. Madrid: Alianza.
- GINER, S. (2001) *La Teoría Sociológica Clásica*. Barcelona: Ariel.
- LUCAS-MARÍN, Antonio (2011) *Sociología: el estudio de la realidad social*. Navarra: Universidad de Navarra.
- LUCAS, F – MURILLO DE LA CUEVA (1999) *Lecciones de Sociología General*. Madrid. Centro de Estudios Ramón Areces.
- MACIONIS, J. J., PLUMMER, K. (2012) *Sociología*. 4º edición. Madrid: Prentice Hall.
- RITZER, G. (1993) *Teoría Sociológica Clásica*. México: McGrawHill.

RITZER, G. (1993) Teoría Sociológica Contemporánea. Mexico: McGrawHill.
SMELSER-WARNER (1991) Teoría Sociológica. Análisis histórico y formal. 3ª edición. Madrid. Espasa-Calpe.

Bibliografía Complementaria

BATTHYÁNY, Karina, CABRERA, Mariana (coordinadoras) (2011) Metodología de la investigación en Ciencias Sociales. Apuntes para un curso inicial. Montevideo: Departamento de Publicaciones, Unidad de Comunicación de la Universidad de la República.

BAUMAN, Zygmunt (1990) Pensando sociológicamente. Buenos Aires: Nueva Visión.

BERGER, P. (1963) Invitación a la sociología. Una perspectiva humanística. Barcelona: Herder.

BERGER, P. eta LUCKMAN, T. (2006) La construcción social de la realidad, Buenos Aires: Amorrortu.

BERIAIN, J., ITURRATE, J. (2008) Para comprender la Teoría Sociológica. Estella-Lizarrá: Verbo Divino.

BOURDIEU, Pierre, CHAMBOREDON, Jean-Claude, PASSERON, Jean-Claude (1975) El oficio del sociólogo. Buenos Aires: Siglo XXI.

CASTELLS, M. (2008) La era de la información: la sociedad red, Madrid: Alianza.

DURKHEIM, E. (2001) La división del trabajo social. 4ª edición. Madrid: Akal.

DURKHEIM, E. (2007) Las reglas del método sociológico, Buenos Aires: Losada.

DURKHEIM, E. (2008) El suicidio. 6ª edición. Madrid: Akal.

DURKHEIM, E. (2008) Las formas elementales de la vida religiosa. Madrid: Alianza.

FOUCAULT, m (1976): Vigilar y castigar. Nacimiento de la prisión. México: Siglo XXI

GIDDENS, A. (2010) Sociología. 6ª edición. Madrid: Alianza.

GINER, S., LAMO DE ESPINOSA, E., TORRES, C. (1998) Diccionario de Sociología. Madrid: Alianza.

GONZÁLEZ-ANLEO, J. (1998) Para comprender la sociología. 5ª edición. Estella: Verbo Divino

HERNÁNDEZ, R., FERNÁNDEZ, C. eta BAPTISTA, P. (2007) Fundamentos de metodología de la investigación. Madrid: McGrawHill.

LUHMANN, N (1995) La creencia de la sociedad. México: Anthropos.

MARX, K., ENGELS, F. (1975) Manifiesto Comunista. Madrid: Fundamentos.

MARX, K. (2009) El dieciocho Brumario de Luis Bonaparte. Madrid: Alianza.

MARX, K. (1959) El capital. Volumen I, II, III. Mexico: Fondo de Cultura Económica.

MEAD, G.H (1982): Espíritu, persona y sociedad. Barcelona: Paidós.

MERTON, R.K (1980) Teoría y estructuras sociales. México. Pardo de Cultura Económica.

MILLS, C. Wright (1959) La imaginación sociológica. XXX

PARSONS, T. (1966) El sistema social. Madrid. Alianza.

WEBER, M. (2012) El político y el científico. Madrid. Alianza.

WEBER, M. (2011) La ética protestante y el espíritu del capitalismo. Madrid: Alianza.

WEBER, M. (2002) Economía y sociedad, México: FCE.

WEBER, M. (1985) ¿Qué es la burocracia? Buenos Aires. Leviatán.

